

OBSAH

ÚVOD.....	7
-----------	---

KAPITOLA 1

ÚVOD DO SOCIÁLNEJ POLITIKY.....	9
---------------------------------	---

1.1. Definícia sociálnej politiky a tri základné prístupy.....	9
1.1.1. Základné druhy sociálnej politiky.....	10
1.1.2. Tri hlavné prístupy k sociálnej politike.....	10
1.2. Vývoj sociálnej politiky od začiatkov industrializácie dodnes.....	12
1.2.1. Zrod modernej sociálnej politiky.....	12
1.2.2. Medzivojnové obdobie a Veľká hospodárska kríza.....	14
1.2.3. Druhá svetová vojna a jej dôsledky.....	14
1.2.4. Zlatých 30 rokov (1945 až 1975).....	15
1.2.5. Ekonomická kríza v 70. rokoch.....	16
1.2.6. Obdobie 80. rokov.....	16
1.2.7. Koniec 80. a začiatok 90. rokov.....	20
1.2.8. Sociálna politika súčasnosti.....	21
1.3. Vývoj sociálnej politiky v socialistickom Česko-slovensku.....	22
1.3.1. Obdobie komunistického režimu.....	22
1.3.2. Deväťdesiate roky.....	23
1.3.3. Slovensko v súčasnosti.....	24
1.4. Najpoužívanejšia typológia sociálneho štátu.....	25
1.5. Modely sociálneho štátu a ich platnosť v postkomunistických štátoch.....	29

KAPITOLA 2

ZAMESTNANOSŤ, NEZAMESTNANOSŤ

A PRACOVNOPRÁVNE VZŤAHY.....	32
------------------------------	----

2.1. Zamestnanosť a nezamestnanosť.....	32
2.2. Problém nezamestnanosti.....	36
2.2.1. Typy nezamestnanosti.....	36
2.2.2. Ako vzniká dlhodobá nezamestnanosť.....	38
2.2.3. Metodiky výskumu: dve nezamestnanosti?.....	39
2.3. Kľúčové faktory ovplyvňujúce zamestnanosť a nezamestnanosť.....	40
2.3.1. Motivácia zamestnávať.....	40
2.3.2. Motivácia nájsť si zamestnanie.....	40
2.3.3. Vplyv štátnych zásahov.....	40
2.4. Aktívna politika trhu práce.....	46

2.4.1.	Problém mŕtvej váhy a substitúcie.....	46
2.5.	Pracovnoprávne vzťahy.....	48
2.5.1.	Pracovné právo.....	48
2.5.2.	Vznik a ciele International Labour Organization.....	
2.5.3.	Európske pracovné právo (podľa zmlúv platných v rámci Európskeho spoločenstva).....	50
2.5.4.	Európska sociálna charta.....	53
2.6.	Odbory a ich úloha.....	53
2.6.1.	Odborové organizácie.....	53
2.6.2.	Kolektívne vyjednávanie.....	54

KAPITOLA 3

CHUDOBA A SOCIÁLNE VYLÚČENIE..... 55

3.1.	Chudoba.....	55
3.1.1.	Dva typy chudoby.....	55
3.1.2.	Absolútna chudoba.....	56
3.1.3.	Relatívna chudoba.....	59
3.1.4.	Meranie chudoby - príjem verzus spotreba.....	60
3.2.	Ako zabrániť chudobe.....	62
3.3.	Možnosti riešenia chudoby.....	63
3.4.	Finančné nástroje na zníženie chudoby.....	65
3.4.1.	Testované štátne dávky.....	65
3.4.2.	Sociálne poistenie.....	65
3.4.3.	Podmienené dávky.....	67
3.4.4.	Vecné plnenia.....	68
3.5.	Sociálne vylúčenie.....	68

KAPITOLA 4

ZDRAVOTNÉ POSTIHNUTIE A DLHODOBÁ STAROSTLIVOSŤ..... 70

4.1.	Čo je to zdravotné postihnutie.....	70
4.1.1.	Zmeny vo vnímaní postihnutia.....	70
4.1.2.	Limity rôznych prístupov k postihnutiu.....	71
4.1.3.	Rôzne pohľady na zdravotné postihnutie.....	73
4.1.4.	Medzinárodné porovnanie.....	73
4.2.	Trendy v problematike zdravotného postihnutia.....	75
4.3.	Zamestnanosť.....	76
4.4.	Odporúčania OECD na zlepšenie starostlivosti a zamestnateľnosti.....	79
4.5.	Zabezpečenie príjmu.....	80
4.6.	Starostlivosť o zdravotne postihnutých.....	81

4.6.1. Inštitucionalizácia.....	81
4.6.2. Deinštitucionalizácia.....	83
4.6.3. Problémy na Slovensku.....	85
4.6.4. Výdavky na služby pre zdravotne postihnutých.....	85
4.7. Dlhodobá starostlivosť.....	87
4.7.1. Hlavný problém dlhodobej starostlivosti.....	87
4.7.2. Financovanie.....	88

KAPITOLA 5

ZABEZPEČENIE PRÍJMU V STAROBE..... 90

5.1. Staroba a nárok na oddych.....	90
5.2. Aký môže byť dôchodkový systém.....	91
5.3. Najčastejšie typy dôchodkového systému.....	102
5.4. Najčastejšie modely dôchodkov.....	105
5.5. Nová Európa.....	107
5.6. Doplnkové otázky pre tvorcov dôchodkového systému.....	107

KAPITOLA 6

RODINNÁ POLITIKA..... 109

6.1. Rodinná politika.....	109
6.2. Tri základné otázky rodinnej politiky.....	110
6.2.1. Liberálna verzus pronatalitná politika.....	110
6.2.2. Verejná politika a práva žien.....	111
6.2.3. Vzťah verejnej politiky k úplným verzus neúplným rodinám.....	113
6.3. Nástroje rodinnej politiky.....	114

KAPITOLA 7

RODOVÁ ROVNOSŤ A ROVNOSŤ PRÍLEŽITOSTÍ..... 122

7.1. Rodová rovnosť.....	122
7.2. Feminizmus a jeho kritika.....	123
7.2.1. Podoby feminizmu.....	123
7.2.2. Kritika feminizmu.....	124
7.2.3. Feminizmus a rodová rovnosť.....	125
7.3. Zamestnanosť a mzdy.....	125
7.3.1. Rozdiely v mzde mužov a žien.....	125
7.3.2. Zamestnanosť matiek s deťmi.....	127
7.4. Príjmy, chudoba a rod.....	129

7.4.1. Príjmy osamelých rodičov s deťmi.....	129
7.4.2. Daňové zaťaženie rodín.....	131
7.5. Vzdelanie a rod.....	132
7.6. Rozhodovanie.....	135
7.7. Špecifiká slovenského vývoja.....	137

KAPITOLA 8

VPLYV EURÓPSKEJ ÚNIE NA SOCIÁLNU POLITIKU.....143

8.1. Európsky sociálny model.....	143
8.1.1. Ako vznikol pojem európsky sociálny model.....	143
8.1.2. Podoby európskeho modelu.....	144
8.1.3. Premeny európskeho modelu.....	146
8.1.4. Kritika európskeho sociálneho modelu.....	147
8.2. Sociálna politika v nedávnom vývoji EU.....	147
8.2.1. Amsterdamská zmluva.....	147
8.2.2. Lisabonská stratégia.....	148
8.3. Oblasť pôsobenia EÚ.....	149
8.3.1. Jednotný trh práce a koordinácia sociálneho zabezpečenia.....	149
8.3.2. Zamestnanosť.....	151
8.3.3. Sociálna ochrana a sociálna inklúzia.....	152
8.3.4. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci.....	152
8.3.5. Antidiskriminácia.....	153
8.3.6. Rodová rovnosť.....	155
8.4. Európsky sociálny fond a Slovensko.....	156
8.4.1. Hlavné ciele ESF.....	157
8.4.2. ESF na Slovensku.....	158
8.4.3. Problémy efektívnosti.....	158

LITERATÚRA.....160